

Azərbaycan folklorundan yeni nümunələr

SİRLİ-SORAQLI DEYİMLƏR

SÜMÜYÜNÜ İT SÜMÜYÜNƏ CALAMAQ

Bu məsəl çox işlənir, ancaq onun hardan yarandığını az adam bilir.

Tanrı tufan olacağını Nuh peyğəmbərə xəbər verir. Nuh bir usta tapıb gəmi düzəltdirir, ancaq işi çox ləng gedir. Daha iki usta tapır ki, gəmi tez hazır olsun. Ustaların üçünə də söz verir ki, qızımı sənə verəcəm, halbuki Nuhun bircə qızı varıydı.

Gəmi hazır olur, Nuhu fikir götürür, bilmir neyləsin. Bir gecə xəlvətdə Tanrıya yalvarır ki, mənə ustaların yanında üzüqara eləmə. Tanrıdan səs gəlir ki, axşam qızını, itini və eşşəyini bir yerdə saxla. Nuh belə də eləyir, səhər durub görür ki, iti də, eşşəyi də dönüb qız olub. Burada bir-birindən gözəl üç qız var. Nuh nə qədər baxırsa, qızları bir-birindən ayıra bilmir. Onların üçünü də ustalara ərə verir.

Üstündən xeyli keçir. Nuh qızlarını yoxlamağa gedir. Axtara-axtara birinci kürəkənini tapır. Görür ki, kişi o qədər qocalıb, heç tanımaq olmur. Kürəkənindən qızla necə dolandıqlarını soruşur. O deyir:

– Qızın hər şeyi yaxşıdır, bircə şeyi pisdır ki, nə deyirəmsə, eşşək kimi durub üzümə baxır.

Nuh bilir ki, bu eşşəkdir. İkinci kürəkənini soruşur. Öyrənir ki, o da buradan xeyli aralıda yaşayır. Gedib onu tapır. Bu kürəkəninin də çox qocaldığını, saçının-saqqalının ağardığını, üzünün-gözünün qırışlarla örtüldüyünü görür. Ondan qızla necə dolandıqlarını soruşur. O deyir:

– Qızın hər şeyi yaxşıdır. Bircə şeyi pisdır ki, söz deyəndə it kimi çəmkirir.

Nuh bilir ki, bu da itdir. Nuh üçüncü kürəkəninin yerini soruşur. Axtara-axtara gedib onu da tapır. Görür ki, bu kürəkəni elə əvvəl gördüyü kimi cavandır. Nə saç-saqqalı ağarıb, nə üz-gözündə qırışlar var. Rəngindən də yağ damır. Ondan da qızla necə dolandıqlarını soruşur. O, Nuha cavab vermədən arvadına deyir:

– Çardaqda yaxşı qarqız var. Get onun birini gətir.

Qız boyluymuş. Gedib çardağa çıxır, bir qarqız gətirib gəlir. Kişi onu qaytarır ki, orda bundan daha yaxşı qarqız var, get onu gətir. Bu yolla qızı boylu-boylu qırx dəfə çardağa çıxardır, sən demə orda bircə qarqız varıymış. Qız isə bircə dəfə də qayıdıb ona demir ki, axı çardaqda ikinci qarqız yoxdur. Oğlan axırda Nuha deyir:

– Bax indi gördünmü ki, qızı mən qəsdən qırx dəfə geri qaytardım. Çardaqda isə cəmi bircə qarqız varıydı, ancaq o mənə demədi ki, orda başqa qarqız yoxdu. Mənim cavan qalmağımın səbəbi budur.

“Sümüyünü it sümüyünə calamaq” məsəli bu olayla bağlı yaranıb, tarixi qədim olduğuna görə də çox geniş yayılıb. Bir adam əsilsiz-nəsilsiz bir yerdən qız alanda deyirlər ki, “gedib sümüyünü it sümüyünə caladın”. Xalqda belə bir inam var ki, it xasiyyətli adamlar Nuhun itdən dönmüş qızının törəmələridir.

ELƏ BİL DƏVƏ UŞAQDI

Bir ilan, bir tısbağa və bir dəvə yoldaş olurlar. Çox gəzib-dolanırlar. Yorğunluq və aclıq onları əldən salır. Birdən tısbağa bir köhnə xəlbir tapır. Yoldaşlarına deyir ki, aparaq bunu yuvamızda yeyək. İlan tısbağa ilə sözü bir yerə qoyur ki, gəl dəvəni aldadaq, xəlbiri də özümüz yeyək.

İlan dəvəyə deyir:

– Biz üç gündür ki, acıq, arıqlayıb haldan düşmüşük. İndi də bir xəlbir qırığı tapmışıq. Onu üçümüzün arasında bölsək yenə üçümüz də ac qalacağıq, heç birimiz doymayacağıq. Ancaq onu bölməsək heç olmasa birimiz doyarıq.

Dəvə onunla razılaşır və deyir:

– Mən də razıyam, nə cür deyirsiniz, elə də eləyək. Mənim heç kəsin payında gözüm yoxdur. Ancaq bir halda ki, iş belədir, onda püşk ataq, kimin qismətinə düşsə, o da yesin.

İlan deyir:

– Püşk atmaq nəyə lazımdır. Burada çətin bir iş yoxdur ki, gəlin hər kəs öz yaşını söyləsin, kim hamıdan böyükdürsə, xəlbir də onun olsun.

Dəvə çar-naçar qalıb, yoldaşları ilə razılaşır. İlan tısbağaya deyir:

– Söz sənindir, əvvəl sən yaşını söylə

Tısbağa deyir:

– Kül olsun mənim başıma, mən yarananda yer üzündə nə ins varıydı, nə də cins. Allah taala Adəmə can verəndə mənim on beş yaşım vardı.

İlan deyir:

– Ay yazıq, sən lap dünənki uşaqsanmış. Adəm hara, Həvva hara? Onlar çox sonranın söhbətləridi. Mən olanda nə yer varıydı, nə göy. Bir qadir Allahın özü idi, bir də mən.

Dəvə xəlbiri ağzına alıb göyə qaldırır və deyir:

– Sizin sözünüzdən belə çıxır ki, dəvə lap uşaqdı.

Bir adamın hiyləsi, uydurması qarşısında uduzduğunu biləndə, lakin boynuna almaq istəməyəndə deyirlər ki, “elə bil dəvə uşaqdı”.

MIXI MİSMAR ELƏYƏN TANRI VAR

Sinə dəftərlərimiz hərdən yaddaşlarını oyadıb belə nağıl eləyirlər ki, Ağa Məhəmməd Şah Qacar Şuşa şəhərini alanda İbrahim Xəlil Xanın bütün adamlarını zindana saldırır, məhşur şair Molla Pənah Vaqif də onların arasında olur.

Həmin gün cümə axşamı olduğundan Ağa Məhəmməd Şah Qacar qan tökməyi günah sayır və edamı sabaha saxlayır. Öz adamlarına deyir:

– Sabah mən elə bir ərəsət tutum ki, qərinələr boyu danışılısın. Tez ustaları yığın, bir minarə qursunlar, dəmirçilərə də deyın minarə üçün çoxlu mıx qayırınsınlar.

Adamları Qacardan soruşurlar ki, minarə nəyə lazımdı, bir helə mıxı neyləyirsən?!

Qacar deyir:

– Sabah şair Molla Pənahın minarədən asıldığını görəndə bilərsiniz.

Qacar öz işini görməkdə olur. Vaqif gecəni yata bilmir. Gecənin bir aləmi zindanın böyüyündən soruşur:

– Şəhərdə təzə bir xəbər-ətər yoxdu?

Zindanbaşı deyir ki, heç nə eşitməmişəm. İlan vuran yatır, Vaqif yox. Obaşdan bir də zindanbaşından soruşur:

– Şəhərdə nə xəbər-ətər var?

Zindanbaşı yenə də eyni cavabı verir ki, heç nə eşitməmişəm.

Bundan bir az sonra bütün şəhərə yayılır ki, Ağa Məhəmməd Şah Qacarı gecə öldürüblər. Dəmirçilərə xəbər çatdırırlar ki, Minarə üçün mıx lazım deyil, şahın tabutu üçün bir-iki mismar lazımdı.

Dəmirçilərdən biri üzün göyə tutub deyir:

– Ey mıxı mismar eyləyən Tanrı, səni tanımayan lənət!

Heç adamın ağına gəlməyən bir iş olanda, gözlənilən hadisənin əksi baş verəndə deyirlər ki, “Mıxı mismar eyləyən Tanrı var”

BAŞIN YAXŞI BAŞDI, HAYIF QARPIZA İŞLƏDİRSƏN

Belə rəvayət eləyirlər ki, isti bir yay günündə Xacə Nəsrəddin Tusi bir neçə atlı ilə Marağaya gedirmiş. Yolda Tusi susuzlayır, susuzluğunu yanındakılara da bildirir. Bu yerləri yaxşı tanıyan atlılardan biri Nəsrəddin Tusiyə deyir:

– Qarşıda ki bu kiçik dağlardan o tərəfə dərə boyunda yaxşı bostanlıqdı. Bu yerlərin qarpızı çox məşhurdur. Atları bir az yeyin sürək, bir su içim saatda ora çatırıq.

Onlar atların yüyənini buraxıb çaparaq dağa qalxırlar. Çox çəkmir ki, bağ-bağatlı həmin dərəyə enirlər. Nəsrəddin Tusi qarpızı çox sevirmiş. Belə xoş bir havada bostan kənarında qarpız yemək ona hər cür şahanə qonaqlıqdan ləzzətli gəlirdi. Onlar bostanın qırağına çatdıqda başına ağ dəsmal bağlamış, üzü günəşdən yansa da, çox nurlu görünən bir qoca qabağa gəlib salam verir. Nəsrəddin Tusi kişinin salamını alıb deyir:

– Qoca, bir neçə dadlı qarpız gətir. Çalış ki, bir qədər də sərin olsunlar.

Qoca bostançı atların görkəmindən onların hörmətli şəxslər olduqlarını bilərək əlini döşünə qoyub hörmətlə baş əyir və deyir:

– Hörmətli qonaqlar, atlardan düşün, özünüz dincəlin, qoyun atlarımız da bostanın qırağında otlasın. Sizi elə qarpıza qonaq eləyəcəyəm ki, dadı damağınızda qalacaq.

Nəsrəddin Tusi və yoldaşları atlardan düşürlər. Atların yüyənlərini çıxarıb bostanın qırağındakı otluğa buraxırlar. Özləri isə bostançının komasına yollanırlar. Qoca tağların altında axşam sərinliyini hələ də saxlayan bir neçə qarpız seçib gətirir. O atlıların hörmətlərindən duymuşdu ki, aralarında “Xacə” deyə xitab olunan şəxs yaşca ağsaqqal, vəzifəcə böyük adamdır. Ona görə də qarpızları onun qabağında yerə qoyub deyir:

– Hörmətli ağa, bu sarı qarpızdı. Bir o qədər də şirin olmur. Ancaq susuzluğu tez yatırır. Bu da tünd qırmızı qarpızdı. Şərbətdən də şirin olur. Bu isə çəhrayiya çalmalıdı. Bu birisi də sarıdı. Bu da yenə tünd qırmızıdı.

Xacə Nəsrəddin Tusi doyana qədər qarpızlardan yeyir. Sonra da qocanın əlindən tutub bostana aparır.

– Qoca bu qarpızların rəngi necədi, dadı necə?

Qoca təmkinlə cavab verir:

– Qurban olum, onun rəngi tünd sarıdır, həm də bayaq yediyinizdən xeyli şirindir.

Tusi o saat qarpızı iki bölüb dadır. Qarpız qoca necə demişdisə, elə də çıxır. O elə bil qarpızın içini görüb, özünü də dadıbmış. Tusi başqa bir qarpızı göstərib soruşur:

– Bəs bu qarpız?

– Bu da indicə kəsdiyimiz kimidi

Bunu də kəsirlər, kişi necə demişdisə, elə də çıxır. Tusi başqa bir qarpızı göstərib soruşur:

– Bəs bu?

Bostançı deyir:

– Bu da ağıl-qırmızılıdı. Hələ yaxşı yetişmədiyindən şirinləşməyib.

Xacə Nəsrəddin Tusi bir neçə qarpızı kəsdirə-kəsdirə düz gedib bostanın ortasına çıxır. Bostanın ortasında dayanıb qocanı diqqətlə süzür və deyir:

– Qoca, başın yaxşı başdı, hayıf ki, qarpıza işlədirsən.

Ağıllı, müdrik bir adam öz aqlını çox ağıl tələb olunmayan işə sərf eləyəndə, yaxud adi bir məsələni həll eləməklə öyünəndə deyirlər ki, “ başın yaxşı başdı, hayıf ki, qarpıza işlədirsən”.

ADAMI ADAM YANINA GÖNDƏRDİLƏR, MƏNİ DƏ SƏNİN YANINA

Deyilənlərə görə, Qarabağ xanı İbrahim Xəlil Xan qızı Kiçik Bəyimi Şahsevənli Fərəculla xana ərə veribmiş. Toydan bir müddət keçir, Fərəculla Qayınatası İbrahim Xəlil xanı evinə qonaq çağırır. Belə nağıl eləyirlər ki, İbrahim Xəlil xanın başqa daha vacib işi olduğuna görə, Fərəculla xanın qonaqlığına gedə bilmir, əvəzində Molla Pənah Vaqifi göndərir.

Molla Pənah Vaqif hazırlaşib İbrahim xanın buyurduğu adamlarla yola düşür. Qonaqların yolunu gözləyən Fərəculla xan görür ki, uzaqdan bir dəstə atlı gəlir. Xan atını sürüb onları qarşılamağa gəlir. Atlılar yaxınlaşanda görür ki, İbrahim Xəlil xan özü qonaqların arasında yoxdu. Fərəculla xan bundan pərt olur və atının başını çəkib dayanır.

Molla Pənah Vaqif atını irəli sürüb xana salam verir. Xan Vaqifin salamını heç eşitmir də, əleyk eləmək əvəzinə deyir:

– Məgər İbrahim Xan mənim yanına göndərməyə adam tapmadı?

Sözün dalısını ağızından çıxartmamış Vaqif anlayır ki, Fərəculla xan təzənəni hansı simə vurur. Odur ki, özünü itirmir və dərhal cavab verir:

– Xanın adamlarına nə gəlmişdi, adam lap çox idi, ancaq adamları adam yanına göndərdi, məni də səninin yanına.

Bir adam başqasından özünə qarşı hörmətsizlik görəndə, ələ salmaq, lağa qoymaq, “bir adam tapılmadı bizim yanımızda göndərməyə?” deyəndə “adamı adamın yanına göndərdilər, məni də sənin yanına” məsəlini işlədirlər.

LƏLƏ KÖÇÜB, YURDU QALIB

Azərbaycan şairi Lələnin sevgilisi Yaxşı gizlincə Lələni görmək üçün Lələ dağına gəlir və görür ki, heç kəs yoxdur. Orada yaxşı bir bayatı çəkir:

Eləmi ha tur dağlar,
Gəl boynunu bur dağlar.
Gəlmişdim Lələ üçün,
Lələ köçüb yurd ağlar.

Bir adam axtardığının dalınca gedib yerində tapmayanda deyirlər ki, “Lələ köçüb, yurd ağlar”.

Bu məsəl daha çox “Lələ köçüb, yurd qalıb” şəklində işlənir.

KOMSOMOLUN CANI İT CANIDIR

Bu ifadə Səməd Vurğunun “Komsomol poeması” əsasında çəkilmiş “Yeddi oğul istərəm” filminə işlənmiş və ağızdan-ağıza düşərək məsələ çevrilmişdir. Gəray bəy Cəlali öldürərkən deyir:

– Çal aşıq çal! Komsomolun canı it canıdır.

Bir adamın dözümlülüyünü, bədəninin möhkəmliyini, ona heç nəyin təsir etmədiyini, hətta bir sıra hallarda gönüqalınlığını ifadə etmək üçün bu məsəli çəkərək deyirlər, “komsomolun canı it canıdır”

QƏDİR AĞACI

Bir adam öləndə onu basdırandan sonra qəbrinin yanında ağac əkir və buna qədir ağacı deyirlər. Kiminsə qədir-qiymətinin bilinməməyindən yersiz gileylənəndə ona deyirlər ki, “qəbrinin üstündə qədir ağacı əkəcəyəm”

Bu məsəl daha çox Gəncə-Qazax bolgəsində işlənir.

HƏSİRİ BASMA, DOLAN GƏL

Bu məsəlin izlərinə bir çox nağıl və dastanlarımızda rast gəlinir. Harda yarandığı, nə vaxt yarandığı bilinmir. Özü də çox işlək məsəldir.

Bir kasıb oğlan varlı kişinin qızını sevir, qız da oğlanı sevir. Qızın atası heç cür yola gəlmir. Oğlanın qızın yanına gəldiyi yolda bir quyu qazdırıb üstünə həsir saldırır ki, o gəlib quyuya düşsün. Qız bunu bilir və oğlan görüşə gələndə mahnı oxuyub onu başa salır ki, yolda quyu qazılıb, üstünə də həsir atılıb, həsiri basma.

Süpürmüşəm sarayı
Həsiri basma, dolan gəl

Bir adamı hər hansı təhlükədən agah eləmək istəyəndə ona eyhamla deyirlər ki, “həsiri basma dolan gəl”.

ONU SƏN DEDİN

Bir padşah varmış, atını hər şeydən çox istəyər, əzizləyərmiş. Car çəkib deyibmiş ki, mənim atımın ölüm xəbərini kim mənə gətirsə, onun boynunu vurduracağam.

Günlərin bir günü at ölür və mehtər qalır çar-naçar. Çox düşünüb-daşından sonra şahın yanına gəlir. Şah soruşur:

– At necədir?

Mehtər deyir:

– Necə olacaq, lap əladı. Bir baxan bir də baxmaq istəyir! Atın kefi kök, damağı çağ. Doyunca yeyib, içib, uzanıb böyrü üstə, uzanıb dincəlir.

Şah mehtərə axıracan qulaq asa bilməyib deyir:

– Daha deynən at ölüb də!

Mehtər deyir:

– Şah sağ olsun, onu sən söylədin, mən demədim

Çox ağır bir xəbəri adamın dilindən bu cür dolayısıyla çəkib alanda deyirlər ki, “onu sən dedin”.

QIRX OYNAŞLI FATMASAN

"Kitabi-Dədə Qorqud"un "Bayburanın oğlu Bamsı Beyrək boyunda" Beyrək dustaqlıqdan qayıdıb gəlir. Sevgilisinin yanına gəlib qopuz çalır ki, ərə gedən qız oynasın. Beyrəyi aldadıb nişanlısı Banıçiçəyin əvəzinə Boğazca Fatmanı oynamağa çağırırlar. Boğazca Fatma oynayır, ancaq Beyrək onu tanıyır:

Sənin adın qırx oynaşlı

Boğazca Fatma deyilmidi?

Bu söhbət dastandan xalqın dilinə düşüb məsələ çevrilmişdir. Bir kişi yalan danışanda qırxdillilik eləyəndə, bir qadın pis yola düşəndə ona "sən qırx oynaşlı Fatmasan" deyirlər.

ELƏ Kİ, OLDUN DƏYİRMANÇI, ÇAĞIR GƏLSİN DƏN KOROĞLU!

“Koroğlu” eposunda “Həmzənin Qıratı aparmağı” qolunda Keçəl Həmzə dəyirməndə Koroğlunu aldadır, Qıratı minib qaçır. Koroğlu dəyirməndə qalır və deyir:

Çünki oldun dəyirmançı

Çağır gəlsin dən, Koroğlu!

Verdin Qırı, aldın Dürü,

Döy başına, yan Koroğlu!

Bu şeirin ilk iki mısrası məsəl kimi Gəncəbasarda, habelə başqa bölgələrdə çox işlənir. Bir adam başqasına aldanıb pis vəziyyətə düşəndə, yaxud bacarmadığı bir işi görməyə məcbur olanda deyirlər ki, “elə ki, oldun dəyirmançı, çağır gəlsin dən Koroğlu”!

TÜFƏNG ÇIXDI, MƏRDLİK GETDİ

“Koroğlunun qocalığı” qolunda Koroğlu görür ki, bir kişi bir cüt öküz otarır, çiyində də yarı ağac, yarı dəmir bir şey var. Koroğlu bunun tufəng olduğunu biləndə deyir:

Axır əcəl gəldi yetdi, hay, haray!
Çəkdiyim qovğalar bitdi, hay, haray!
Tufəng çıxdı, mərdlik getdi, hay, haray!
Mənmi qocalmışam, ya zəmanəmi?

Şeirin üçüncü misrası ayrıca məsələ çevrilib dillər əzbəri olmuşdur. Bir adam zəmanədən gileylənəndə, nadan başa çıxanda, ləyaqətsiz ləyaqətdən, qeyrət-siz qeyrətdən dəm vuranda deyirlər: “Tufəng çıxdı, mərdlik getdi, hay, haray”.

Bir çox hallarda sonuncu misranı da üçüncüyə qoşub bir yerdə işlədirlər ki, onda məsələnin mənası daha tutumlu olur.

İSTİOT DADMAYIB

Bu məsələ “Koroğlu” eposundan yayılıb. “Koroğlunun qocalığı” qolunda Dəmirçioğlu üzünü qırxdırmaq üçün dəlləyin yanına gəlir. Dəllək onun üzünü qırxdırmaq istəmir. Dəmirçioğlu ona nə cür bağırırsa “dəllək görür ki, Dəmirçioğlu o görənnərdən döyül, istiot dadmayıb”.

İstiot dadmamaq qorxu bilməmək, gözündə qorxu olmamaq mənasında məsələ kimi işlənir. Qanıb-qandırmayan, qorxu-hürkü bilməyən adama deyirlər ki, “hələ istiot dadmayıb”.

DEDİYİM DEDİKDİ

Xalq arasında bu ifadə çox işlənir. Dediindən dönməyən adamlar deyirlər ki, dediyim dedikdi.

Bu ifadə “Koroğlu” dastanından yayılmışdı. Dəmirçioğlunu sağaltmaq üçün Koroğlu həkim tapır və ona deyir ki, Dəmirçioğlunu sağaltmasan onun “yerinə səni öldürəcəm”

“Həkim bildi ki, Koroğlunun dediyi dedikdi”.

“Dediyim dedikdi” artıq məsələ çevrilmişdir. Sözü bir dəfə demək mənasında işlənir və “kişinin sözü bir olar” ifadəsinin sinonimidir.

DƏDƏM EVİNDƏ HEÇ BU DA YOXUYDU

Bu əhvalat da Tovuz rayonunun Xinna dərəsində olub. Dədəsi evində qalıb yaşlanmış bir qıza elçi gəlir. Oğlanı görmədən qızı ona verirlər. Qızı verirlər və toydan xeyli sonra oğlanı evə çağırırlar. Qonum-qonşu yığışır baxırlar ki, oğlan kifirin biridi.

Yaşlılarından biri zarafata salıb deyir:

– Az, bunun nəyinə getdin, kifirin biridi

Qız deyir:

– Az, elə demə, dədəm öyündə heç bu da yoxuydu.

Bir adamın əlinə düşən şeyi, yaxud aldığı nəyisə başqaları pisləyəndə deyirlər ki, “dədəm evində heç bu da yoxuydu”.

SÖZ VAR KƏSDİRƏR BAŞI, SÖZ VAR KƏSƏR SAVAŞI

Bu məsəl Şah İsmayıl Xətəinin bir gəraylısından yaranmışdır:

Söz vardır kəsdirər başı,
Söz vardır kəsər savaşı.
Söz vardır ağulu aşı,
Bal ilə edər yağ bir söz.

Bir adam düzəlməyən işi sözün qüdrətilə yoluna qoyanda, yaxud əksinə öz danışıqla düzəlmiş işi əyəndə bu məsəldən istifadə edirlər.

ŞAİR, NƏ TEZ QOCALDIN SƏN

Bu məsəl Səməd Vurğunun eyni adlı şeirindən xalqımızın dilinə düşüb məsələ çevrilmişdir. Səməd Vurğun deyir:

Nemətsə də gözəl şeir,
Şair olan qəm də yeyir.
Ömür keçir bu adətlə,
Uğurlu bir səadətə
Görən məni nədir deyir?
Saçlarına düşən bu dən?
Şair, nə tez qocaldın sən?

Yazarların, ən çox isə şairlərin qocaldığını görəndə xalq arasında bu məsələni çəkib deyirlər:
Şair, nə tez qocaldın sən.

SƏNİN İPİNLƏ QUYUYA DÜŞMƏK OLMAZ

“Məlikməmməd” nağılından bilirik ki, qardaşları namərdlik eləyib quyudan çıxarkən Məlikməmmədin ipini kəsirlər və o quyuda qalır.

Bu əhvalat xalqın dilində müstəqil şəkildə işlənərək məsələ çevrilmişdir. Bir adamın etibarsızlığını, paxıllığını, gözügöyürməzliyini, hətta düşmənliliyini ifadə etmək üçün deyirlər ki, “sənin ipinlə quyuya düşmək olmaz”.

Toplayıb qələmə alanı, işləyəni:

İslam SADIQ

Fil.e.d., AMEA Folklor İnstitutunun

“Folklor və yazılı ədəbiyyat” şöbəsinin elmi işçisi

Çapa tövsiyə edən: Fil.e.d., prof. Seyfəddin Rzasoy